

Prinsipper for undervisning og læring

PRESIDENT BOYD K. PACKER

Fungerende president for De tolv apostlers quorum

ELDSTE L. TOM PERRY

i De tolv apostlers quorum

Undervisning og læring

President Packer: Temaet er hvordan vi underviser i og studerer Jesu Kristi evangelium, både i klasserommet og i hjemmet. Vi har alle – både ledere, lærere, misjonærer og foreldre – en livslang utfordring fra Herren om både å undervise i og studere evangeliets læresetninger slik de har blitt åpenbart til oss.

Vi skal begynne med en kort samtale mellom eldste L. Tom Perry og

meg selv om prinsipper for god undervisning. Min oppgave er å formidle noen personlige erfaringer som har lært meg mye om undervisning og studium. Hvis dere ser og hører godt etter, vil dere legge merke til at for å være en god lærer, må man også være en lærevillig elev.

Vår samtale vil bli etterfulgt av eldste Jeffrey R. Holland, som vil undervise oss om hvordan vi forbedrer oss til å undervise. Han vil så

slutte seg til et klasserom med elever for å vise et eksempel på klasseromsundervisning.

Hvem som helst av de tolv kunne holdt denne demonstrasjonen på en effektiv måte. Alle ville hatt en annen fremgangsmåte enn de andre. Det finnes ikke én fasitløsning som fungerer for alle lærere eller i alle situasjoner. Ånden er absolutt nødvendig for å veilede oss til å bruke vår egen forberedelse, erfaring, personlighet og kunnskap, og spesielt vårt eget vitnesbyrd i en bestemt undervisningssituasjon.

Lederes ansvar

Ledere har ansvar for å undervise, enten det er i rådsmøter, i intervjuer eller under gudstjenester. De har også et ansvar for å sørge for at lærerutvikling og effektivt studium av evangeliet er noe som pågår kontinuerlig i medlemmenes liv.

I den forbindelse sendte Det første presidentskap ut et brev datert 17. november 2006, som gjorde slutt på stillingen som menighetens og staves koordinatør for lærerutvikling. Sammen med brevet var det også en liste over «Lederes ansvar for lærerutvikling». Vi tror at med prinsippene som fremlegges i denne sendingen, samt forslagene og ressursene som er angitt i brevet, vil prestedømmets og hjelpeorganisasjonenes ledere kunne rådføre seg med hverandre for å forbedre undervisningen i og læringen av evangeliet. Det skulle ikke være nødvendig å ha spesielle møter for

Presentasjonene fra dette verdensomspennende lederopplæringsmøtet kan hjelpe deg å utvikle deg som lærer og elev. For å finne frem til og anvende ideene i disse presentasjonene, les informasjonen i de gule boksene nær begynnelsen av hver presentasjon. Det kan også være lurt å markere skriftsteder og nøkkelsitater i presentasjonene, samt skrive ned tilskyndelser du får.

Les president Packers åpningskommentarer. Merk deg ideer som kan hjelpe deg å bli bedre både som lærer og elev.

Grunn på følgende spørsmål, og skriv ned de ideene og inntrykkene som kommer til deg. Hva skulle jeg gjøre for å sørge for å ha Ånden i min undervisning både hjemme og i Kirken?

Hva tror du det er som gjør president Packer til en effektiv lærer?

lærerutvikling, utenom i rådsmøter og intervjuer fra tid til annen etter behov.

Vi ber om at dette opplæringsmøtet må hjelpe dere å bli bedre til å undervise i og studere Jesu Kristi evangelium.

Et ønske om å lære

Eldste Perry: President, du har skrevet en bok som heter *Teach Ye Diligently*. Enhver stilling i Kirken krever en effektiv lærer. Det er vårt viktigste kall. Kan vi snakke litt om det å være flittige i vår undervisning som et krav i våre forskjellige kall i Kirken?

President Packer: Jeg ble utnevnt til Seminar-tilsynsfører, og jeg visste ingenting. Likevel ble jeg utnevnt, ansatt og betalt mer eller mindre for å reise rundt i Kirken og fortelle Seminar-lærere hvordan de skulle undervise og hva de gjorde galt. Det var veldig pinlig, for jeg kunne komme inn i en klasse og se lærere gjøre noe og måtte korrigere dem, selv om jeg visste at jeg gjorde det samme hver

gang jeg underviste, og jeg hadde tross alt lært noe om det.

Eldste Harold B. Lee og eldste Marion G. Romney underviste alltid, og de gjorde alltid sitt ytterste for å fortelle meg noe eller lære meg noe. Jeg tror grunnen til det – og jeg vet ikke om de noen gang så meg for seg i dette kallet – var at jeg hadde én god egenskap, nemlig at jeg ønsket å lære og ikke motsatte meg det. Hvis man ikke motsetter seg det, og man ønsker å lære, vil Herren stadig undervise en, iblant om ting man virkelig ikke trodde man ønsket å vite.

Begge disse store lærerne underviste meg. Når jeg traff bror Romney, sa han noen ganger: «Jeg vil fortelle deg noe, gutten min.» Jeg visste det kom. Han skulle fortelle meg at jeg gjorde noe jeg ikke burde gjøre, og jeg takket ham alltid.

Jeg lærte tidlig at det er svært verdifullt å lytte til eldre menneskers erfaringer. Jeg hadde en stavspresident en gang som sa: «Jeg prøvde alltid å være i nærheten av gode mennesker.» Han var i en liten by

i Idaho, men han sa: «Når det kom en foreleser eller det hendte noe spesielt, prøvde jeg alltid å møte opp for å lære noe.»

Jeg har alltid ønsket å omgås eldre mennesker (og nå er jeg et). Jeg husker i De tolv quorum, da LeGrand Richards ikke gikk så fort som de andre brødrene, og jeg alltid ventet og åpnet døren for ham og gikk tilbake til bygningen sammen med ham. En dag sa en av brødrene: «Du er så snill som tar deg av bror Richards.» Og jeg tenkte: «Du kjenner ikke mitt selviske motiv,» nemlig at da vi gikk tilbake, lyttet jeg rett og slett til ham. Jeg visste at han kunne huske Wilford Woodruff, og han snakket om ham. Undervisning på tomannshånd er veldig effektivt. Som regel får man bare undervisning på tomannshånd når man blir irettesatt.

Et annet prinsipp for undervisning er å stå opp tidlig om morgenen (se L&P 88:124), men det som er vanskeligere, er å også legge seg tidlig – og så reflektere om morgenen når tankene er klarere. Det er

da man får ideer til undervisningen.

Jeg vet ikke hvor ofte jeg har fått et oppdrag uten å ane hva jeg skulle gjøre. I går var jeg på et møte med generalautoritetene. Jeg visste jeg skulle tale først, og jeg tenkte: «Hva skal jeg si?» Men jeg stolte på at det ville komme, og det kom.

Bruk Skriftene

Eldste Perry: Hvor viktig er det å bruke Skriftene i undervisningen?

President Packer: Jeg har alltid satt min lit til Skriftene. Det beste eksemplet på undervisning og hvordan man underviser, den beste modellen for undervisningsmetoder, bortsett fra selve temaet som er evangeliet, er Herren og hans undervisning. Derfor liker jeg ikke å stå ved talerstolen eller foran en klasse uten å ha Skriftene i hånden. Jeg har dem i hånden i dag.

Eldste Perry: President, du har alltid de Skriftene med deg. Hver gang jeg har vært sammen med deg, har du hatt de Skriftene. Du fortalte oss om da de ble våte, og at det bare var til hjelp fordi du kunne slå opp i dem raskere.

President Packer: Jeg studerte ute på plenen, måtte av gårde og lot Skriftene ligge åpne på et bord – glemte dem, som gamle menn ofte gjør – og så slo vanningsanlegget seg på. Jeg kom ut neste morgen og tenkte: «Å nei, Skriftene som jeg har merket i 50 år er borte.» Men jeg fant ut at det bare hadde løstnet sidene. Jeg tror at om jeg måtte ha kjøpt nye skrifter, ville

jeg ha lagt dem ut i regnet før jeg begynte å bruke dem.

Eldste Perry: Folk snakker alltid med oss om Skriftene, og noen av dem om hvor vanskelig det er å komme gjennom dem. Hvordan gir du Skriftene liv i din undervisning?

President Packer: Ikke gi opp. Jeg husker da jeg bestemte meg for å lese Mormons bok. Jeg var i tenårene. Jeg åpnet den og leste: «Jeg, Nephi, ble født av gode foreldre» (1. Nephi 1:1). Og jeg leste kapittel etter kapittel, og jeg lærte ting. Det var interessant, og jeg holdt det gående helt til jeg kom til Jesaja-kapitlene og det gammeltestamentlige språket. Noen måneder senere bestemte jeg meg for å gjøre et nytt forsøk på å lese Mormons bok. Jeg leste: «Jeg, Nephi, ble født av gode foreldre,» men hver gang møtte jeg veggen ved Jesaja-kapitlene, og jeg lurte på hvorfor de var tatt med der. Til slutt bestemte jeg meg for at jeg til og med skulle lese dem. Som tenåring behøvde jeg bare se på ordene. Jeg forsto det ikke, men jeg kunne bla meg gjennom sidene. Når man kommer til Alma, er det lett å fullføre.

Man må bestemme seg for å
lese alt, ikke bare litt
her og litt der,

men lese dem fra begynnelse til slutt – Mormons bok, Det nye testamente, Lære og pakter, Den kostelige perle. I mange år gjorde jeg det til en vane å lese Skriftene hver sommer da vi hadde litt fri, for å friske opp hukommelsen.

Be om undervisningens gave

Eldste Perry: Hvilket råd ville du gitt nye konvertitter i forkant av deres første kall som lærer?

President Packer: Jeg ville sagt at de kan. Alle kan undervise. Jeg ville sagt at de må be om undervisningens gave. Mormons bok nevner gaver og forklarer flere av dem, blant annet å kunne undervise i evangeliet ved Ånden (se Moroni 10:8-10). Da jeg leste det for mange år siden, tenkte jeg: «Det er en gave jeg ønsker, å kunne undervise ved Ånden.» Skriftene lærte meg at man må be om den – be, så skal du få – så jeg ville sagt at vedkommende må fortsette å be og søke «så skal dere finne» (se Matteus 7:7, 3. Nephi 27:29). Man må gjøre seg fortjent til denne gaven, men den kan komme.

Søk Ånden

Eldste Perry: Hva skulle lærere gjøre for å forvise seg om at de har Ånden i sin undervisning?

President Packer: Man må leve verdig, og man må be om hjelp. Man kan be om hjelp som foreldre. Og så må man holde budene og be kontinuerlig, ustanselig, om evnen og inspirasjonen til å vite hva

man skal gjøre og når man skal gjøre det. Herren vil ikke svikte oss: «Jeg skal ikke etterlate dere farløse, jeg kommer til dere» (Johannes 14:18). «Hva som helst dere ber om i tro og stoler på at dere skal få,» skal bli gitt dere (Enos 1:15). Så gjør ett av skriftstedene en liten tilføyelse – *hvis* det er godt for dere (se Moroni 7:26). Evangeliet er svært praktisk.

Du kan være en eldre person som tror at din tjenestegjering er fullført, en ung person som er redd for alt mulig, en mor som har det veldig travelt med barna eller en far som er opptatt med sitt, men du kan undervise, du kan be og du kan få veiledning. Og du vil få det. Du vil bli velsignet av Herren – det kan jeg love.

Når Herren underviste, snakket han alltid om ting folk kjente til. For eksempel: «Himlenes rike [er] likt en not» (Matteus 13:47). Det er ikke egentlig en not, men det er likt en not, og han forklarte hvorfor. Og «himlenes rike [er] likt en kjøpmann som søkte etter vakre perler» (Matteus 13:45). Da Han fortalte lignelsen om såmannen (se Matteus 13:3-8), var det noe de kunne forholde seg til, og det er ikke bare mulig, men ganske sannsynlig at etter at han fortalte lignelsen om såmannen og snakket om frø som ble kastet på hard grunn og på fruktbar grunn, at de som hørte det, en måned senere mens de var ute og sådde, så frøene i hånden sin og mintes denne leksjonen.

Hvis man bruker lignelser, historier

og illustrasjoner, lever de videre utenfor klassen. Hans metode var bemerkelsesverdig enkel. Han var til tider ganske streng, men hans læresetninger var alltid på deres nivå.

Undervisning er et hellig kall. Jeg ville ha fortalt lærerne at de aldri underviser alene. De behøver aldri å være alene. Det har Herren lovet i Skriftene. Alma sa at Herren lar alle nasjoner bli undervist om sitt ord på alle språk (se Alma 29:8), og i Lære og pakter sa Herren: «Undervis med all flid og min nåde skal være hos dere» (L&p 88:78).

Jeg vet ikke hvordan man kan undervise i evangeliet uten konstant bønn. Man kan uttale en bønn, men man kan også tenke en bønn. Jeg har ofte undervist en gruppe eller en klasse og bedt inni meg: «Hvordan kan jeg komme gjennom dette?» Jeg vet ikke hvordan man kan klare det uten å ha tilgang på den kraften.

Ansvar for å undervise

Eldste Perry: Undervisning står sentralt i alle Kirkens aktiviteter. Hvem har ansvar for å forberede seg til å undervise?

President Packer: Alle er lærere – lederen er en lærer, den som følger er en lærer, rådgiveren er en lærer og foreldrene er lærere. Derfor er det vårt ansvar å lære prinsippene for god undervisning. Herren organiserte sin kirke slik at vi alle gjør alt i Kirken. I Lære og pakter står det at «hvert menneske [kan] tale i Gud Herrens, ja, i verdens Frelzers navn» (L&p 1:20). Hvor velsignet vi er som har et legpresteskap, som det kalles, slik at alle brødrene kan ha prestedømmet. Alle søstrene kan få kall i Kirken, og vi vil alle bli foreldre. Derfor står undervisning sentralt i alt vi gjør.

Eldste Perry: Du har nevnt undervisning i hjemmet. Hva er forskjellen på å undervise i Kirken og å undervise i hjemmet? Er det noe særlig forskjell?

President Packer: I hjemmet er det mer intimt, bedre, enklere og mindre formelt, og foreldrene underviser ved eksempel. Foreldre underviser også om visse andre ting som kan være vonde for barn når de spør «hvorfor», og alt man kan si er «fordi» – fordi man ikke vet hvorfor. Man vet bare at det ikke er det rette å gjøre. Man lærer dem lydighet slik at de kan vite og forstå. I hjemmet har man også det sterke

Man må leve verdig, og man må be om hjelp. Man kan be om hjelp som foreldre. Og så må man holde budene og be kontinuerlig, ustanselig, om evnen og inspirasjonen til å vite hva man skal gjøre og når man skal gjøre det.

kjærlighetsbåndet mellom foreldre og barn, og man vil ikke gi seg før man har undervist om det.

Undervis ved Ånden

Eldste Perry: President, hvordan får man Ånden i klasserommet fra læreren til elevene på en slik måte at det blir en meningsfylt opplevelse for dem?

President Packer: For det første trenger de å vite at man er glad i dem, at man ønsker å undervise dem. Dernest må man kommunisere på deres nivå. Vi kan ikke snakke over hodet på dem – selv ikke når det gjelder evangeliet – om emner de ikke klarer å forholde seg til. Det var ikke det Herren gjorde. Herren vandret sammen med dem og snakket med dem i hverdagen, og hans undervisning var alltid på det nivået.

Hvis man har noe å undervise om, ønsker de virkelig å lære. Til og med tenåringer – spesielt tenåringer – ønsker å lære. De tørster etter det.

Mange lærere tror de må forberede hvert ord de skal si. Både ja og nei. En slik forberedelse innebærer å holde presentasjonen tilstrekkelig ubundet til å engasjere elevene, til å få dem til å stille spørsmål og engasjere seg. Man må sørge for at det er litt rom for inspirasjon.

Vi har en sufflør i Den hellige ånd. Hvis vi lurer på hva vi skal undervise om, og vi tenker på hvem vi er og hva vi gjør, finnes det alltid en eller annen liten erfaring vi har hatt eller et sted vi har vært eller noe vi har sett som vi kan bruke i leksjonen. Skriftene er også en del av det. Det er ikke bare en bok man leser fra tid til annen for å finne ut av Kirkens regler og bestemmelser.

Ganske mye av undervisningen i Kirken foregår så stivt, som en forelesning. Vi er ikke så mottakelige for forelesninger i klasserommene. Vi er det på nadverdsmøtet og på konferanser, men undervisningen kan foregå ved toveiskommunikasjon

hvis man stiller spørsmål. Man kan lett oppmuntre til spørsmål i en klasse.

Tenk deg at du underviser om profeten Joseph Smiths martyrdød. Du underviser i Kirkens historie, du har studert det hele og du vet at det var 27. juni 1844 kl. 17.00 i Carthage fengsel at profeten ble skutt. Hvis du spør dem når på dagen, hvor osv. profeten ble skutt, vil ingen av dem vite det. Du visste det ikke før du leste håndboken. Men du kan si: «Hva ledet opp til dette? Hva tror dere ledet opp til dette?» Straks du sier: «Hva tror dere?» har de noe å si. De kan bidra, selv de elevene som er aller mest tilbakeholdne vil ha noe å si. Da kan du håndtere spørsmålene og overvåke og lede klassen. Svar på spørsmålene. Føl deg fri til å stille spørsmål i en klasse.

Man kan ikke gi bort noe man ikke har, like lite som man kan komme tilbake fra et sted man ikke har vært. Så man må ha Ånden. ■